

ВАЛЕНТИН БОРИСОВИЧ БУБЛИКОВ

(до 80-річчя від дня народження)

14 березня 2020 р. виповнилося 80 років відомому українському вченому в галузі чавуноливарного виробництва, доктору технічних наук, завідувачу відділу високоміцних і спеціальних чавунів Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України **Валентину Борисовичу Бубликову**.

В. Б. Бубликов народився в м. Дергачі Харківської області. З 1957 по 1962 рр. навчався на механіко-металургійному факультеті Харківського політехнічного інституту, після закінчення якого отримав кваліфікацію інженера-механіка за спеціальністю «Машини і технологія ливарного виробництва». У подальшому працював у чавуноливарному цеху Харківського моторобудівного заводу «Серп і Молот» майстром

плавки, потім майстром у цеху точного лиття, старшим майстром плавки, старшим інженером-технологом дільниці з виробництва литих колінчастих валів з високоміцного чавуну.

Свою наукову діяльність В. Б. Бубликов розпочав у 1965 р. на посаді молодшого наукового співробітника у ливарній лабораторії Українського науково-дослідного інституту металів (м. Харків), працював у напрямку щодо вдосконалення технологій виробництва чавунних прокатних валків на Лутугинському заводі прокатних валків, виливниць на Єнакіївському металургійному заводі, підвищенню якості доменних чушкових чавунів на металургійному комбінаті «Азовсталь». З 1967 по 1973 рр. виконував обов'язки начальника сектора у Всесоюзному науково-дослідному та конструкторсько-технологічному інституті компресорного машинобудування (м. Суми), старшого наукового співробітника лабораторії ливарного виробництва. Очолював роботи по створенню і впровадженню на заводах прогресивних технологій виготовлення з високоміцного чавуну колінчастих валів, шатунів, роторів, циліндрів та інших базових деталей компресорів.

У 1973 р. В. Б. Бубликов вступив до аспірантури Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України, з яким пов'язана вся його подальша наукова і трудова діяльність. У 1977 р. захистив кандидатську дисертацію на тему розробки прогресивної технології отримання високоміцного чавуну перлітного класу на основі застосування комплексних залізо-кремній-магній-кальцієвих модифікаторів.

Після захисту кандидатської дисертації Валентин Борисович розвиває новий науковий напрям із вивчення гідродинамічних, тепло- і масообмінних процесів, що протікають при внутрішньоформовому модифікуванні. Він науково обґрунтував і експериментально підтвердив можливість реалізації в технологіях трьох видів міжфазної взаємодії (поверхневої, шарової, об'ємної), що визначають умови протікання та інтенсивність обмінних процесів в проточних реакторах. На основі результатів

досліджень були розроблено і впроваджено багатьма підприємствами оригінальні технології масового виробництва спеціальних корпусів, колінчастих валів та інших виробів з високоміцного чавуну, що одержували методом внутрішньоформового модифікування.

У 1998 р. захистив докторську дисертацію «Розробка наукових основ оптимальних технологічних процесів одержання корпусних виливків з високоміцного чавуну». У 1999 р. обрано за конкурсом на посаду завідувача відділом високоміцних і спеціальних чавунів, яку займає і дотепер.

У наступні роки В. Б. Бубликовим виконано дослідження механізмів і закономірностей кінетики плавлення феросиліцій-магнієвих лігатур у високовуглецевих розплавах. Встановлено раціональні параметри малоінерційних процесів внутрішньоформового модифікування розробленими магнієвими лігатурами, що швидко плавляться.

Наразі Валентином Борисовичем ведуться перспективні дослідження, спрямовані на розробку методів модифікуючого впливу на мікрогетерогенний стан високовуглецевих розплавів у передкристалізаційному періоді, які розширюють можливості управління кристалізаційними процесами в напрямку інтенсифікації формування сферокристалів графіту, запобігання переходу на метастабільний механізм кристалізації, отримання подрібненої структури. Результати досліджень дозволять розширити базу для розробки нових литих сплавів з високими технологічними, фізико-механічними, спеціальними властивостями і створення нових екологічних ресурсозберігаючих технологій отримання з високоміцних чавунів тонкостінних литих виробів підвищеної надійності і довговічності для сучасного машинобудування.

В. Б. Бубликів – автор понад 400 друкованих наукових робіт. Лауреат премії НАН України ім. М. М. Доброхотова у галузі металургії та матеріалознавства за 2019 рік. Входить до складу вченої ради ФТІМС НАН України та спеціалізованої ради з присудження наукових ступенів при ФТІМС НАН України. Нагороджений Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни».

Дирекція, колектив Інституту та редакція журналу «Процеси лиття» вітають Валентина Борисовича з ювілеєм і бажають йому міцного здоров'я, благополуччя та нових значущих результатів у його діяльності!

